

Stavanger, 22. september 2021

Unge i Stavanger under pandemien

Første delrapport fra kommunens
utenforskapskommisjon

Stavanger
kommune

Mandat fra ordføreren til kommisjonen

Mandat gitt kommisjonen i første møte 24.april. 2021:

Oppdrag 1

Hvordan har unge blitt rammet av koronapandemien?

Hvordan kan kommunen og lokalsamfunnet ivareta denne gruppen på best mulig måte i sluttfasen og i etterkant av pandemien?

Oppdrag 2

Ungt utenforskap

Videre saksgang:

Saksfremlegg og politisk behandling gjennom kommunens utvalg og til slutt Stavanger kommunestyre.

Rapporter fra kommisjonen i september/ oktober 2021.

Kommisjonen

- Inge Takle Mæstad, leder (daglig leder Kirkens bymisjon Stavanger, tidl. politiker KrF)
- Mona Lill Angell-Olsen (skoleelev, representant ungdommens kommunestyre)
- Geir Sverre Braut (professor og legespesialist i samfunnsmedisin, SUS og HVL)
- Ingunn Tollisen Ellingsen (professor i sosialt arbeid, UiS)
- Venke Furre Haaland (førsteamanuensis i samfunnsøkonomi, UiS)
- Birgit Molland (seniorrådgiver helse og velferd, Stavanger kommune)
- Aladdin Mujezinovic (imam og sekretær, Johannes læringscenter)
- Catrine Utne Pettersen (fagopplæringsjef, Rogaland fylkeskommune)
- Lilja Bjørk Thorsteinsdottir (avdelingsleder klinikk barn, unge og rusavhengige, SUS)
- Fredrik Alexander L. Tønnesen (skoleelev, representant ungdommens kommunestyre)

Faglig tilnærming

bakteppe for analyse, drøftinger og tiltak

Når lokalsamfunnet, med sin sosiale støtte, tilbud og tjenester, virker sammen, bygges robusthet.

Dette er det beste vern mot konsekvenser av kommende kriser, både for samfunnet og for den enkelte.

Faglig tilnærming

bakteppe for analyse, drøftinger og tiltak

Forankring i eksisterende strukturer, lovverk og planer i kommunen gir mer effekt.

Folkehelseperspektiv- bygge robusthet

- Samfunnets innsats rettet mot påvirkningsfaktorer som fremmer helse, trivsel og livskvalitet, utjevner sosiale forskjeller og andre faktorer som direkte og indirekte påvirker helsen, og som dermed forebygger sykdom og utenforskap.
- Universelle tiltak- faktorer som styrker muligheten for god helse. Fremme mening, mestring og tilhørighet. Fokus på å styrke beskyttelsesfaktorer.
- Tidlig innsats, Salutogenese (Antonovsky): forhold mellom helse, stress og mestring.

Opplevelse av sammenheng gjennom begripelighet, håndterbarhet og ressurser.

Kunnskapsgrunnlag

Metodetriangulering:

1. Rapporter og forskning, nasjonal og internasjonal om pandemien.
2. Innspill fra lokale instanser om hvordan unge har hatt det og hvordan tjenesteapparatet har fungert.
3. Intervju med fem unge og dialog med Ungdommens kommunestyre.

Oppsummering kunnskapsgrunnlag

- Unges psykiske helse har vært utsatt
- Ulike erfaringer av pandemien – de sårbare mest utsatt
- Forverring for de mest sårbare
- Nye sårbare grupper i kjølvannet av pandemien
- Økning i alvorlige psykiske vansker hos unge og press på hjelpetjenestene
- Svekket tjenestetilbud for barn og unge
- Svekkelse av godt foreldreskap
- Faglig og sosialt læringstap i skolen
- Unge har vært mer utsatt for vold under pandemien
- Funksjonshemmede har ikke fått oppfølgingen de har behov for i skolen
- Unges rettigheter under pandemien er svekket

Situasjonen i Stavanger

- Manglende helhetlige og samordnede tilbud
- Økt antall unge med psykiske helseproblemer
- Manglende mulighet for drop-in hjelp og lav tilgjengelighet i tilbudene
- Svekket skolefungering for utsatt ungdom
- Økt belastning på åpne tjenester
- Økt rusbruk hos sårbar ungdom

har ikke følt noen forskjell fra før. Igenner meg ikke igjen.

Enig med det som blir sagt. Under pandemien har mange brukt mye tid hjemme, Det kan bli litt mye.

Det kommisjonen for ungt uteforsøk har kommet frem til stemmer.

Ja. Det er vel det som har skjedd. Jeg personlig og flere jeg kjenner har blitt utsatt for dårlig psykisk helse i løpet av pandemien

Er det nokon plass for ungdom på Ombo å dra til hvis dei treng å snakke om den psykiske helsen

ja, det stemmer

Jeg synes det har gått helt ok, men blitt verre nå i slutten.

Våre anbefalinger

• A. Styrke tjenestetilbud for unge med psykisk uhelse

- Øke ressurser til psykisk helsehjelp for unge
- Styrke internt og eksternt samarbeid om tilbudet
- Sikre tilstrekkelig kapasitet i lavterskeltilbud

• B. Styrke lavterskel- og fritidstilbud

- Øke tilgjengelighet, tilpasset de unges behov
- Involvere frivilligheten, med forutsigbare rammer
- Utvide tilbud om mentorordning

• C. Sikre samordning og helhet i tilbud til unge

- Utvikle strukturer for bedre samordning og helhet
- Øke antall åpne tilbud og tilgjengelige voksne
- Sikre bedre intern oversikt over tilbud til unge

Det hadde nok hjulpet med mer undervisning om psykisk helse. Dette kan gjøre at flere blir informert og noen vil innse at andre også har det sånn.

Synes det er viktig at unge skal ha større innvirkning på saker som angår dem.

Ha flere møtesteder slik at folk kan bli kjent

Det ser veldig bra ut. Jeg mener det er veldig viktig å ha unges medvirkning

veldig greit å ha tilbud for ungdom når vi er ferdig på skolen

Skape aktiviteter, slik ungdommer i stavanger kan møtes.

Våre anbefalinger

Hva med en psykisk hjelper til en enkelt skole?
Gjøre det lettere og bli med i ferdighetsaktivitet
Gode innspill!

Samme muligheter for alle!
Inkl. OMGO

Bedre snakk om psykisk helse
på skolen
ettere å få hjelp, også for mindre
barn/feller.

Anbefalingene ser meget bra ut,
spesielt viktig synes jeg A1 er.

Det ser veldig bra ut.
Viktig med hjelperessurser for unge.

▪ D. Kompensere faglig og sosialt læringstap i skolen

- Bruke tid og ressurser på å bygge klasse miljø
- Øke innsats for å gjøre hjelpetilbudene kjent
- Øke samarbeid med frivilligheten, bl.a. leksehjelp

▪ E. Styrke familier med levekårsutfordringer

- Øke satsing på tilbud som styrker foreldreskap
- Rette fokus mot økonomiske, levekårsrelaterte og psykososiale forhold i familienes liv
- Støtte nye sårbare familier og nye sårbare unge

▪ F. Øke unges medvirkning

- Unge må ha innvirkning på saker som angår dem